

Regeringsrätten

Vinst i pristävlan

Besvär av fru W. angående inkomsttaxering år 1958. — År 1956 anordnade tidningen Aftonbladet en pristävling, vari vinsten bestod av 18.000 kr kontant. Enligt tävlingsreglerna skulle deltagarna ange vilka personer ett antal karikatyrer föreställde samt därefter anteckna vem av de avbildade man helst önskade träffa och tillika kort och fyndigt motivera önsknigen. — Fru W. vann tävlingen genom att rätt ha namngivit karikerade personerna och genom att i tävlingens andra moment ha valt den person som visat sig ha erhållit de flesta rösterna och dels anses ha bäst av de tävlande motiverat sin önskan att träffa denne. I januari 1957 uppbar hon det vunna beloppet men upptog det icke som intäkt i sin år 1958 angivna deklaration. — PN upptog vinstbeloppet till beskattning. — KR: ej ändring. — RR lämnade fru W:s besvär häröver utan bifall och yttrade: Det av fru W. uppburna beloppet kan med hänsyn till de villkor som gällt för tävlingen icke anses såsom vinst i svenskt lotteri, vilken enligt 19 § KL icke räknas till skattepliktig inkomst. Hennes deltagande i tävlingen bör betraktas såsom sådan inkomstgivande verksamhet av tillfällig natur, varav intäkten enligt 31 och 32 §§ KL skall beskattas såsom hänförlig till inkomstkällan tjänst. (RR:s utslag den 22/2 1967.)

Anm.: Se t. ex. Skattenytt 1961 sid. 465 och 1964 sid. 462.

Arvode under utbildningstid, fördyrade levnadskostnader

Besvär av TI angående landsfiskalsaspiranten H:s inkomsttaxering år 1959. — H., vars hemort var Växjö, hade för sin utbildning såsom landsfiskalsaspirant vistats i Stockholm under större delen av 1958. Från länsstyrelsen i hemlandet hade han fått ett arvode av 450 kr i månaden. Om H. lämnade landsfiskalsbanan inom viss tid kunde han bli återbetalningsskyldig för en del av arvodet. — RR förklarade att, oaktat månadsarvodet om 450 kr utgått under H:s utbildning och till en del kunde ha varit förenat med villkorlig återbetalningsskyldighet, arvodet fick anses utgöra sådan med tjänst förenad förmån, som i dess helhet var skattepliktig inkomst. Vidare förklarades H. berättigad till avdrag för fördyrade bostadskostnader i Stockholm med 810 kr. Däremot hade H. — som såväl i hemorten som i Stockholm intagit flera måltider utom bostaden — icke vist fog för sitt yrkande om avdrag med 600 kr för fördyrade matkostnader. (RR:s utslag den 25/1 1967.)

Anm.: Mot skatteplikten för arvodet svarar alltså i princip rätten till avdrag för fördyrade levnadskostnader m. m.; se även RÅ 1956 ref. 12 (Skattenytt 1957 sid. 28) och 1963 not. 1467 (Skattenytt 1964 sid. 103).

Hyra eller köp av traktor?

Besvär av TI angående lantbrukaren K:s inkomsttaxering år 1959. — K. hade vid beräkning av sin inkomst av jordbruksfastighet yrkat avdrag för hyra av traktor under tiden 17/5—31/12

1958 med 2.000 kr. I början av 1959 hade K. köpt traktorn. — PN vägrade avdraget, när hyresbeloppet med hänsyn till omständigheterna varit att hänföra till icke avdragsgill kostnad för nyuppsättning. — Hos KR yrkade K. att erhålla avdraget och anförde: Enligt hyreskontrakt i maj 1958 hade K. av centralföreningen hyrt traktorn för tiden t. o. m. den 31/12 1958. Något kontrakt om senare köp av den förhyrda traktorn hade icke upprättats, då K. endast avsett att hyra traktorn. Under hyrestiden hade föreningen ägt traktorn och varit inregistrerad såsom ägare av densamma. Vidare hade föreningen betalat försäkring för traktorn. Först den 24/1 1959 hade fråga uppkommit om köp av en traktor. Då föreningen icke kunnat leverera en ny traktor av den typ, storlek och modell som K. önskat hade K. inköpt den tidigare förhyrda traktorn. — KR biföll K:s talan. — Häröver klagade TI, men RR lämnade besvären utan bifall, när K. fick anses ha gjort sannolikt, att det, när han hyrde traktorn, icke varit avsett att äganderätten till densamma sedermera skulle övergå på honom. (RR:s utslag den 15/2 1967; en ledamot av RR ville fastställa PN:s beslut.)

Höinjektor i stället för körbana till hölada

Besvär av hemmansägaren A. angående inkomsttaxering år 1958. — A., som yrkat avdrag med 1.200 kr. för inköp av en höinjektor i stället för reparation av en i hans ladugård befintlig körbana, vägrades avdraget av TN och PN som ansåg kostnaden avse nyuppsättning. — Hos KR framhöll A., att körbanan var fast egendom och att injektorn, som helt

ersatte den numera oanvändbara körbanan, fastmonterats vid denna på sådant sätt, att injektorn måste anses som fast egendom. TI anförde bl. a.: Enligt RÅ 1957 not. 773 hade en lantbrukare för anordnande av en höhiss fått avdrag med 1.000 kr, motsvarande beräknad kostnad för reparation av en körbro i ladugård. Anledningen till att avdraget medgavs torde ha varit, att höhissen ansetts utgöra ett i byggnad ingående fast inventarium. Flertalet typer av höinjektorer, som fanns i marknaden, var icke att anse som sådant tillbehör till byggnad som omnämndes i 3 § lagen den 24 maj 1895, angående vad till fast egendom är att hänföra. Ett undantag härifrån skulle möjligen anses föreligga, om man för injektorns användning behövde vidtaga omfattande byggnadstekniska anordningar. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/2 1967.)

Anm.: Angående RÅ 1957 not. 773, se Skattenytt 1957 sid. 250.

Nybyggd enfamiljsvilla — villaschablon eller ej?

Besvär av TI angående J:s inkomsttaxering år 1964. — J. inflyttade den 15/7 1963 i en nybyggd enfamiljsvilla och förvärvade den 22/10 1963 tomt rätt till fastigheten. Med tillämpning av villaschablonen redovisade J. ett underskott på fastigheten av 1.709 kr, därvid som intäkt upptagits 2,5 % av taxeringsvärdet 9.000 kr. Då J. upplyst bl. a. att mycket inte var färdigt när han den 15/7 1963 inflyttade i huset — gator var inte färdiga, garage, tomtplanering, utvändigt snickeriarbete och målning färdigställdes ett år efter inflyttningen — beslöt PN på yrkande av TI att avdrag för underskott efter konventionell metod skul-

le medges med endast 461 kr. RR fastställde PN:s beslut och yttrade: Såvitt handlingarna i målet utvisar har den av J. innehavda fastigheten färdigställts för bostadsändamål först under senare delen av beskattningsåret. Vid sådant förhållande skall jämlikt då gällande lydelse av p. 6 sista stycket av anv. till 24 § KL inkomstberäkningen beträffande fastigheten ske i enlighet med bestämmelserna i 24 § 1 mom. KL. Anledning att vid sådan beräkning medgiva avdrag för underskott med högre belopp än PN beviljat eller 461 kr kan ej anses föreligga (RR:s utslag den 14/2 1967.)

Affärsresor

A. A. var verkställande direktör och huvudaktieägare i ett bolag som drev trädgårdsrörelse (inkl. blomsterodling) med en omsättning av ca 2 milj. kr. A. hade under en månad 1959 gjort en affärs- och studieresa till USA:s ostkust, där han studerat blomsterodlingar samt undersökt exportmöjligheterna m. m. Han hade även haft praktisk nytta av resan i vissa avseenden. A., som fått resekostnadsersättning från bolaget med 10.068 kr, medgavs yrkat avdrag med samma belopp "med hänsyn till vad A. uppgivit om ändamålet med resan och då anledning saknas att anse resan därjämte ha haft karaktär av nöjesresa eller eljest ha varit av sådan beskaffenhet att avdrag helt eller delvis bör vägras för kostnadelerna". (RR:s utslag den 21/2 1967.)

3. Direktörsassistenten Z., som var anställd i ett av fadern ägt bolag inom kaffebranschen, hade deltagit i en av Sveriges grossistförbund under 1959 anordnad resa till Japan, Indien och Kina, vilken kostat ca 17.000 kr. Z. som av bolaget fått resekostnadsersättning med

6.123 kronor, ansågs inte berättigad till avdrag med högre belopp än PN medgivit eller 6.000 kr. (RRs utslag den 21/2 1967.)

Kostnadsbidrag i arbetsmarknadspolitiskt syfte

Fabriksarbetaren N., som av länsarbetsnämnden fått utrustningsbidrag, familjebidrag och starthjälp, beskattades för erhållna belopp. (RR:s utslag den 28/2 1967.)

Anm.: Ang. skatteplikt för dylika bidrag se RN 1964 nr 3:3.

Avdrag för viten som erlagts vid överträdelse av förbindelse som ingått i rörelsen

Besvär av Bilaktiebolaget N. B. angående inkomsttaxering år 1963. — Bolaget, som bedrev bilförsäljning och reparationsverkstad, yrkade avdrag såsom för skadestånd till Sveriges Automobilhandlareförbund med 5.430 kr för viten vilka bolaget haft att erlagga på grund av överträdelse av vissa föreskrifter i en förbindelse rörande avbetalningshandeln med bilar som träffats mellan Kommerskollegium och förbundet. — PN ansåg att vitena hade karaktär av straffpåföljd och att de därför inte utgjorde någon avdragsgill utgift i bolagets rörelse. — KR: ej ändring. — RR medgav avdraget och yttrade: Bolagets förpliktelse att utgiva ifrågakarande vitesbelopp grundar sig på avtal, till vilket bolaget anslutit sig genom att avgiva en förbindelse. Bolagets åtagande härutinnan har skett i dess rörelse och de viten bolaget ådragit sig genom att ej uppfylla åtagandet får anses utgöra i rörelsen avdragsgilla kostnader. (RR:s utslag den 28/2 1967; en ledamot av RR ville fastställa KR:s utslag.)

Stiftelser o. d.

A. Hemming Johanssons Kamrat-hjälpsfond, vars ändamål är att lämna tillfällig hjälp åt fast anställda tjänstemän i L. M. Ericssons Telefonaktiebolag, vilka genom sjukdom eller annan oförvållad anledning blivit nödställda, ävensom att i särskilt ömmande fall lämna hjälp jämväl till sådana tjänstemäns efterlevande, ansågs befriad från skattskyldighet för inkomst av kapital och för förmögenhet vid 1957 års taxering. (RR:s utslag den 2/3 1967.)

B. Nordens Husmodersförbunds donationsfond, vars tillgångar utgöres av två donationer om 5.800 kr var, har till ändamål att utav fondens räntemedel lämna stipendier åt medlemmar i organisationer, anslutna till förbundet, för bedrivande av studier inom barnavårdens och uppfostrans område. Fonden ansågs befriad från skattskyldighet för inkomst av kapital och för förmögenhet vid 1958 års taxering. TI hade anfört, att stipendier från fonden under ett flertal år utgivits såsom bidrag till barnsjuksköterskor för studieresor i utlandet, varför fonden icke kunde anses ha tillgodosett ändamål av privilegierad natur. (RR:s utslag den 2/3 1967.)

C. Konung Oscar II:s fond för fria bad och fri brunnsdrickning vid Varbergs Hafskuranstalt, vars avkastning i enlighet med sitt ändamål i sin helhet använts för att bereda företrädesvis pensionerade underofficerare, som varit svårt invaliderade, medicinska bad och behandling vid kurorter i Varberg, har ansetts befriad från skattskyldighet för inkomst av kapital och för förmögenhet

vid 1961 års taxering. (RR:s utslag den 2/3 1967.)

Fastighetsägarens procentavdrag — garantibelopp m. m.

I mål angående inkomsttaxering år 1960 avseende dels en byggnadsfirma (Aktiebolag) och dels firmans ägare B. återfördes, då B. var ägare av fastigheterna, av firman yrkade värdeminsknings- och procentavdrag för fastigheterna till beskattning, hos firman och förklarades B. skattskyldig för garantibeloppen för samma fastigheter i stället för firman. (RR:s utslag den 24/1 1967.)

Har fråga om eftertaxering prövats inom den föreskrivna femårstiden?

Besvär av TI angående eftertaxering för år 1956 av kontoristen K. — Sedan K. år 1956 taxerats enligt sin deklaration yrkade TI den 19/12 1961 hos PN att K. skulle eftertaxeras för inkomst av kapital med 715 kr. Enligt beslut den 28/12 1961 ansåg sig PN icke kunna bifalla yrkandet, när vid frågans behandling något bevis icke var tillgängligt om att TI:s yrkande delgivits den skattskyldiga. I en till PN tre dagar efter dess beslut inkommen skrift gick K. med på TI:s yrkande och omtalade att hennes föräldrar, henne ovetande, hade insatt medel på en bankbok i hennes namn och att hon först den 18/12 fått meddelande därom från banken. K fick del av PN:s beslut den 2/1 1962.

KR, där TI vidhöll yrkandet om eftertaxering, lämnade yrkandet utan bifall, när PN icke genom sitt beslut kunde anses ha ingått i saklig prövning av eftertaxering av K. för år 1956 samt den tid, inom vilken frågan om nämnda ef-

tertaxering jämlikt 115 § i 1956 års TF sist må prövas, numera gått till ända.

TI fullföljde sin talan hos RR och hävdade att genom att frågan om eftertaxering blivit föremål för beslut av därtill behörig instans, dvs. PN, före utgången av tidsfristen för eftertaxering möjligheten till eftertaxering syntes bevarad. Högre instans borde därför vara oförhindrad åsätta eftertaxering oavsett när frågan föredrogs till avgörande.

RR yttrade: Enär PN med hänsyn till det skäl som angivits i dess klandrade beslut icke kan anses ha genom detta beslut prövat frågan om eftertaxering, finner RR skäligt fastställa det slut KR:s utslag innehåller. (RR:s utslag den 30/11 1966.)

Ränta på kvarstående skatt som påförts i mer än en kommun

Direktören W. hade påförts ränta på kvarstående skatt med 855 kr. Av den kvarstående skatten hade 8.142 kr påförts i H. och 2.619 kr i S. Sedan hustruns överskjutande skatt frånräknats återstod en sammanlagd kvarstående skatt av 10.514 kr. Beloppet 855 kr motsvarade 9 % av 9.500 kr. — W. yrkade hos KR befrielse från räntan, då den kvarstående skatten varken i H. eller i S. överstigit 10.000 kr eller 1/5 av hans slutliga skatt i dessa städer. — KR: ej ändring.

RR befriade W. från skyldighet att erlægga ifrågavarande ränta med följande motivering: Preliminär skatt erlägges enligt 3 § 1 mom. UF i sådan kommun, där den skattskyldige kan beräknas bli påförd slutlig skatt enligt den årliga taxeringen näst efter inkomståret. Taxeras den skattskyldige i flera kommuner, debiteras enligt UF slutlig skatt i varje kommun för sig, varvid den skattskyldige

tillgodoräknas i respektive kommun erlagd preliminär skatt. På grund härav och med beaktande jämväl av innehållet i anv. till 85 § UF måste frågan, huruvida enligt 27 § 3 mom. UF ränta skall utgå, när kvarstående skatt påförts i flera kommuner, bedömas med hänsyn till debiteringen i varje kommun för sig. I anledning av det anförda och då de i W. i H. och i S. påförda kvarstående skattebeloppen icke vart för sig är av sådan storlek, att ränta å desamma skall utgå, prövar RR etc. (RR:s utslag den 13/10 1966).

Arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt

För år 1959 deklarerade J. tjänsteinkomst från dels ett skoföretag med 2.516 kr och dels ett tidningsföretag med 2.253 kr. Inkomsten från skoföretaget utgjorde provision som J. fick direkt av de kunder hon skaffade. Inkomsten från tidningsföretaget utgjorde lön som tidningsbud. — Endast tidningsföretaget verkställde avdrag för preliminär skatt under 1959. Länsstyrelsen och KR ansåg att skoföretaget bort i egenskap av arbetsgivare åt J. verkställa avdrag för preliminärskatt med 243 kr. — Hos RR yrkade skoföretaget befrielse från ansvarigheten för skatten och framhöll att J. bedrivit agenturrörelse. — RR yttrade: Ersättningen till J. måste anses ha för henne utgjort inkomst av tjänst. Ersättningen har tillika utgjort större delen av hennes arbetsinkomst. Vid dessa förhållanden och då lokal skattemyndighet icke meddelat beslut om att bolaget likväl ägde underlåta att göra skatteavdrag för J. och skälig anledning ej heller eljest kan anses föreligga, lämnar RR besvären utan bifall. (RR:s utslag den 8/11 1966.)